

PLATFORM BK & FNV KIEM

DE VAR VERDWIJNT

**21 APRIL : INFOMIDDAG 15.00 - 17.00 UUR
BILDERDIJKSTRAAT 157A - 165 AMSTERDAM**

ENTREE : €5,00 (GRATIS VOOR LEDEN PLATFORM BK & FNV KIEM)

Arbeidsmarktverkenning wijst uit: Vaak zwakke positie voor werknemers en zzp'ers in cultuursector

22 januari 2016

Wie in de cultuursector werkt, heeft vaak een zwakke arbeidsmarkt- en inkomenspositie. Dit is een belangrijke conclusie van een verkenning die de Raad voor Cultuur en de Sociaal- Economische Raad gezamenlijk hebben uitgevoerd. |

Omdat de vraag naar betaalde arbeid is afgenomen, is de concurrentie tussen werkenden in de sector groot, waardoor vaak voor zeer lage tarieven wordt gewerkt. Soms werkt men zelfs gratis, alleen maar om het eigen beroep te kunnen uitoefenen en in de hoop op betaalde werkzaamheden in de toekomst.

RAAD VOOR CULTUUR

- Als dit voor bepaalde deelsectoren nog niet is gebeurd, is het volgens de raad wenselijk dat er **richtlijnen** komen voor honoraria. Zo blijkt uit diverse onderzoeken dat met name beeldend kunstenaars regelmatig onbetaald deelnemen aan tentoonstellingen in presentatie- instellingen en musea, of tegen zeer lage vergoedingen diensten aanbieden.
- Zoals gezegd, ontvangen met name beeldend kunstenaars geen of nauwelijks vergoedingen voor hang- en stageld. De raad adviseert voor deze beroepsgroep te onderzoeken of een **matchingsregeling** - conform het 'Deense model' - ook in Nederland toegepast kan worden. De raad is van mening dat hang- en stagelden een component van het bekostigingsmodel van musea en presentatie- instellingen behoren te zijn, maar hij realiseert zich dat dit nu vaak niet het geval is.

Ook de matchingsregeling naar het 'Deense model' verdient in de ogen van de raad een substantiële bijdrage. Voor deze maatregel stelt de raad voor om een bedrag van circa € 600.000 uit te trekken.

De meest genoemde knelpunten op de arbeidsmarkt in de culturele sector hebben betrekking op achterstallige of zelfs uitblijvende betaling van werkzaamheden, de afschaffing van de VAR in het kader van het wetsvoorstel DBA, en de mogelijke afschaffing van de zelfstandigenaftrek.

Arbeidsmarkt culturele sector

Sterke stijging zelfstandigen

De culturele sector is een relatief kleine sector. In 2013 telde de sector 143 duizend banen van werknemers en 106 duizend zelfstandigen. Dat is circa drie procent van de werkende beroepsbevolking.

Onzekerheid over effecten DBA

Behalve over de zelfstandigenaftrek zijn er bij zelfstandigen zorgen en onzekerheid over de effecten van de voorgenomen afschaffing van de VAR, zoals voorzien in het wetsvoorstel Deregulering beoordeling arbeidsrelaties (DBA).

Beoordeling arbeidsrelaties

- De VAR maakte het praktisch mogelijk zelf te bepalen of je als zzp'er ging werken
- Nu de VAR is afgeschaft kan dat niet meer: de Belastingdienst, het UWV en de rechter mogen en moeten zich daar ook mee bemoeien (en de politiek ook!)

ZZP: Zelden Zo Politiek

fd.

ECONOMIE & POLITIEK

Tekst Krant   36   549

DNB: belastingregime zzp'er moet op de schop

CDA: Verplichte verzekering

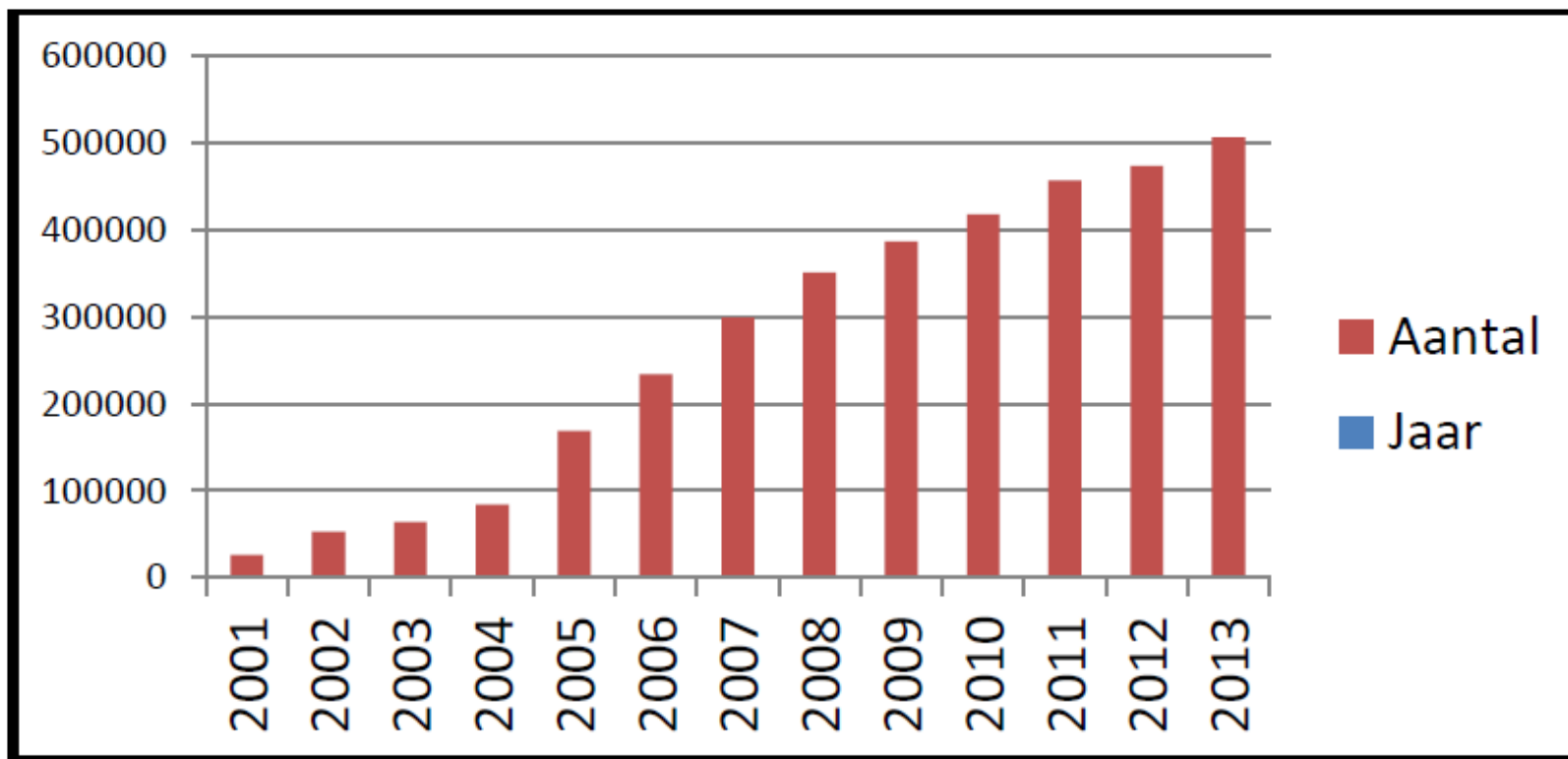

PARTIJ VAN DE ARBEID

FNV
/ KIEM

Verklaring Arbeidsrelatie (VAR)

Fig. 1 Volume ontwikkeling VAR 2001 - 2013

Vanaf 2009 automatische continuering

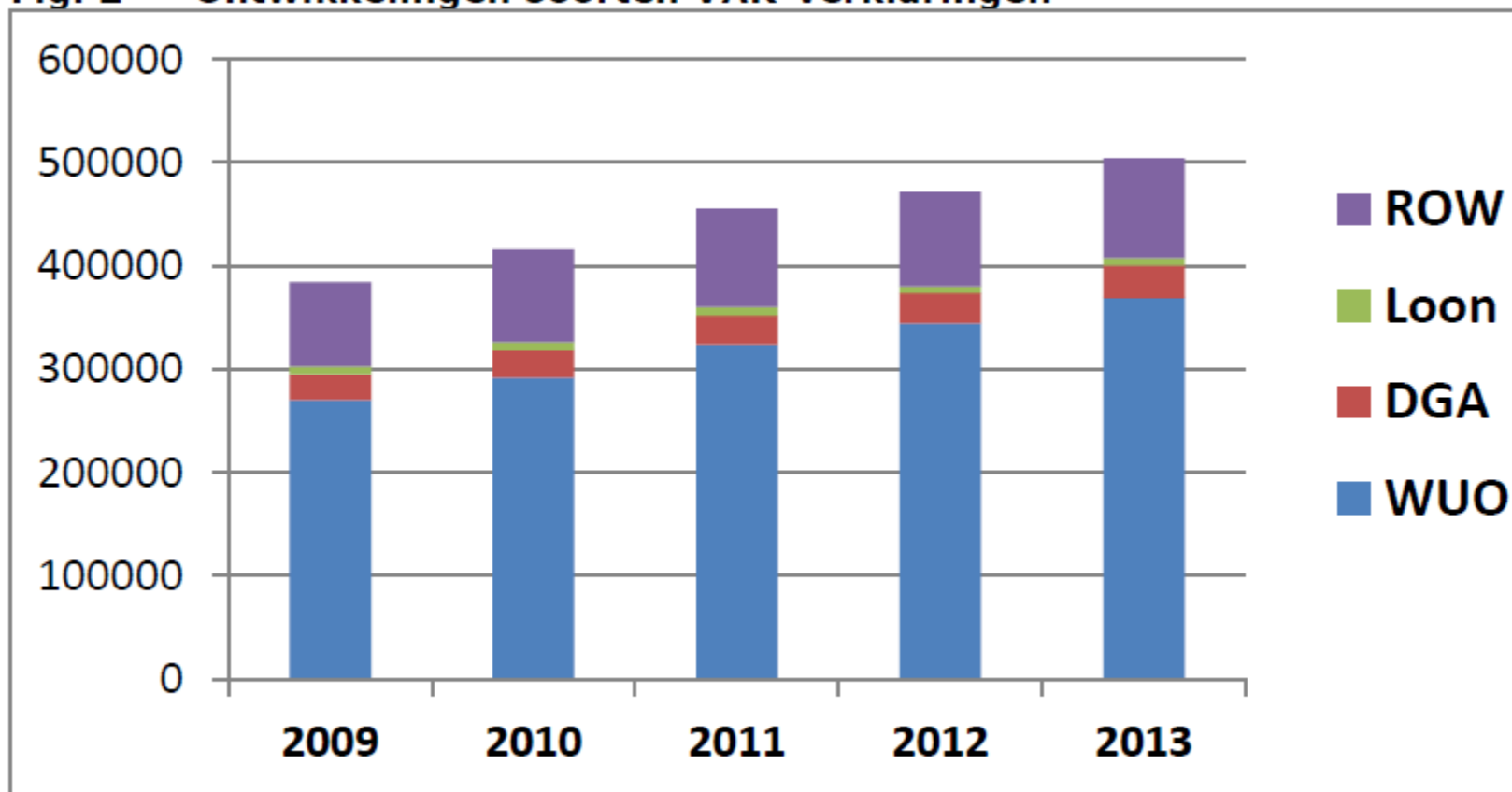
Verklaring Arbeidsrelatie (VAR)

De VAR zei iets over:

- 1) iets over jouw ondernemerschap en de fiscale beoordeling van je bronnen van inkomsten
- 2) de verhouding tussen jou en je opdrachtgevers

Verklaring Arbeidsrelatie (VAR)

Fig. 2 Ontwikkelingen soorten VAR-verklaringen

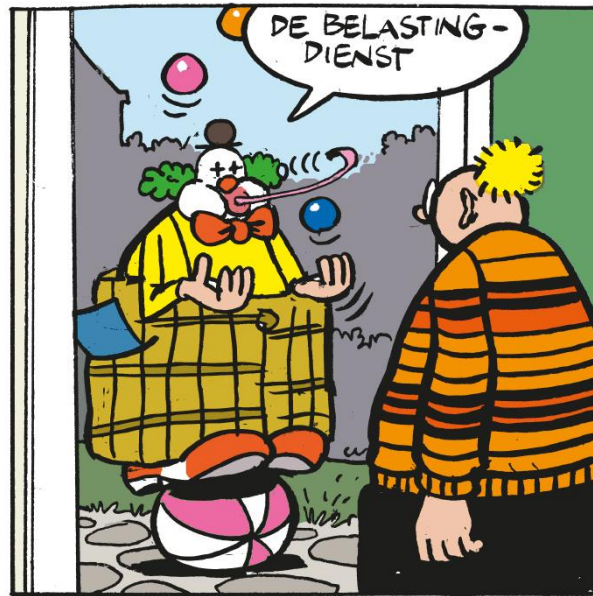
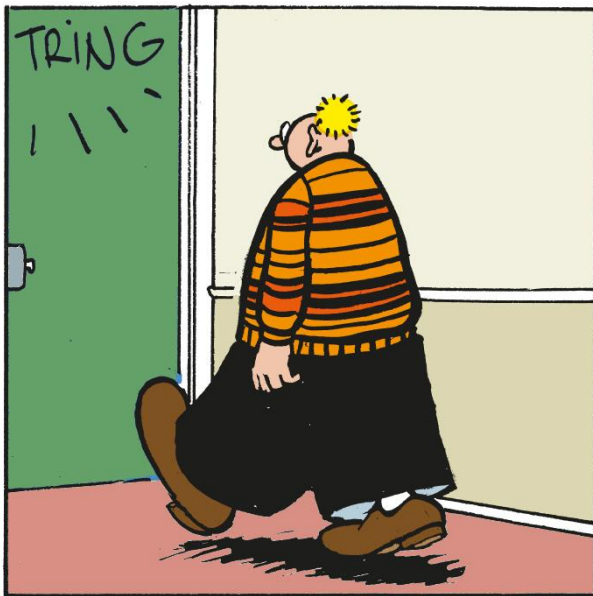
Wet deregulering arbeidsrelaties (Wet DBA)

W I J **W** I L L E M **A** L E X A N D E R,
B I J D E G R A T I E G O D S,
K O N I N G D E R N E D E R L A N D E N,
P R I N S V A N O R A N J E - N A S S A U,
E N Z. E N Z. E N Z.

Doelen:

- Betere balans in verantwoordelijkheden
- Controle en handhaving verbeteren
- Schijnzelfstandigheid bestrijden

Van VAR naar modelcontracten

Wet deregulering arbeidsrelaties (Wet DBA)

De wet DBA zegt: eigenlijk niets.

Modelcontracten zeggen iets over:

- 1) de wederzijdse rechten en plichten tussen jou en je opdrachtgever.
- 2) vrijwaring voor de loonheffing

Verklaring Arbeidsrelatie (VAR)

1-5-'16

Belastingdienst

Aanvraag Verklaring arbeidsrelatie

Waarom dit formulier?

Werkt u voor een of meer opdrachtgevers, bijvoorbeeld als zelfstandige zonder personeel of als freelancer? Dit kan niet onduidelijk zijn of uw opdrachtgever loonheffingen moet betalen en betalen over uw inkomsten. De Verklaring arbeidsrelatie geeft u en uw opdrachtgever hierover duidelijkheid.

In welke situatie vraagt u een VAR aan?

U vraagt een VAR aan als u vooraf wilt weten wat uw inkomsten u hebt. U vraagt de verklaring aan voor werkzaamheden van dezelfde soort, die u bovendien steeds onder dezelfde voorwaarden uitvoert. Bijvoorbeeld het ontwikkelen van software voor meerdere opdrachtgevers. U kunt geen verklaring aanvragen voor handelsactiviteiten, zoals het inkopen en verkopen van producten.

Let op!

Hebt u nog andere soorten werkzaamheden of werkzaamheden die u onder andere voorwaarden uitvoert, en wilt u daarvoor ook een verklaring? Doe daarvoor dan een aparte aanvraag.

Invullen en versturen

Beantwoord alle vragen voor de werkzaamheden waarvoor u de verklaring aanvraagt. Kruis bij ja/nee-vragen altijd het antwoord aan dat het meest uw situatie benadert. Onder aan het formulier vindt u een toelichting op de vragen. Onderteken het formulier en stuur het naar: Belastingdienst/Centrale invoer, Postbus 2586, 6401 DB Heerlen. Binnen acht weken krijgt u de verklaring.

Let op!

U meldt zich met dit formulier niet als ondernemer bij ons aan. Het doet u via de Kamer van Koophandel.

Meer informatie

Meer informatie staat in de brochure *De Verklaring arbeidsrelatie*. Deze brochure kunt u downloaden van www.belastingdienst.nl of bestellen bij de Belasting Telefoon: 0800 - 0543, bereikbaar van maandag tot vrijdag vóór 17.00 uur 's ochtends, zaterdag van 8.00 tot 20.00 uur en op vrijdag van 8.00 tot 17.00 uur 's ochtends.

Van VAR naar DBA

- Wetswijziging per 1 mei 2016
(ambitie was ooit wijziging per 1-1-2013)
- Transitieperiode tot 1 mei 2017, in die tijd geen boetes en naheffingen en gelegenheid aan te passen, focus op voorlichting
- Vrijwaring modelcontracten is voorwaardelijk
- Van kernbepaling modelcontracten mag je niet afwijken, kleine praktische afwijkingen toelaatbaar
- Alle belanghebbenden mogen modelcontracten voorleggen, jij dus ook!
- Alleen verwijzen naar modelovereenkomst mag.

Effect van afschaffing VAR

De illusie: er verandert formeel niks.

Het perspectief verandert:

VAR

Totaalbeoordeling
beroep/bedrijf als
uitgangspunt

DBA

Beoordeling
incidentele
arbeidsverhouding
als uitgangspunt

Freelancen, zzp bestaat niet

		werknemer	"het grijze gebied"	ondernemer
JURIDISCH KADER	privaat	arbeids- overeenkomst (voor onbepaalde tijd)	<ul style="list-style-type: none"> - géén contract - payrolling, flex-, uitzendwerk - 0-uren, min/max, mup-contract - fictief dienstverband, opting in - artiestenregeling, verloning - resultaatgenieters - deeltijd/hybride zelfstandige - schijnzelfstandige? - modelovereenkomst 	opdracht- overeenkomst (of aanneming van werk) - modelovereenkomst
	fiscaal	<ul style="list-style-type: none"> - loonbelasting - werkkostenregeling - <i>VAR-loon (tot 1-5-2016)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - wel of geen loonbelasting - wel of geen ond. faciliteiten - aftrek beroepskosten - wel of geen omzetbelasting - <i>VAR-row (tot 1-5-2016)</i> - modelovereenkomst 	<ul style="list-style-type: none"> - inkomstenbelasting - ondernemersfaciliteiten - aftrek beroepskosten - meestal omzetbelasting - <i>VAR-wuo (tot 1-5-2016)</i> - modelovereenkomst
	sociaal	<ul style="list-style-type: none"> - verzekerd voor WW - loonbetaling bij ziekte - arbeidsongeschiktheid 	soms verzekerd	niet verzekerd

DE GOUDEN KOOI

Werknemer of zelfstandig

Drie criteria bepalen het verschil:

- Betaling van loon
- Verplichting arbeid persoonlijk te verrichten
- Gezag → problematisch, veel procedures

Om te bepalen of een overeenkomst een arbeidsovereenkomst is gaat het vooral om de feitelijke uitvoering, niet om wat er op papier is afgesproken.

Modelovereenkomsten worden gebaseerd op ontbreken gezag, of op vrije vervanging

Zelfstandigheid???

Oproepkracht muziek docent, het is mogelijk om een **sollicitatie** te sturen voor:

De functie

- Als docent verbind je je voor langere periode (1 jaar) aan een of meerdere scholen
- Je bent op de scholen het gezicht van de instelling.
- Je bent verantwoordelijk voor het behalen van de gestelde doelstellingen en een goede dialoog met de school en de leerkrachten op die school.
- Je werkt samen met de collega's aan presentaties op school.
- Je hebt geregeld contact met de coördinator en/of accounthouder
- Je bent (waar mogelijk) aanwezig op de studiedagen

Je profiel

- Je bent docent muziek, liefst met afgeronde opleiding
- Je hebt ervaring in het lesgeven aan grote groepen kinderen in het po.
- Je hebt aantoonbare affiniteit met de doelgroep.
- Je bent in staat om vanuit een resultaatgerichte aanpak lesplannen te gebruiken of te ontwikkelen.
- Je bent bereid je intern te laten scholen en/of te coachen.

We bieden

- Een uitdagende en dynamische functie in het po, binnen de grootste instelling voor cultuureducatie van Nederland.
- Een vergoeding van € 35,- per uur **op basis van VAR-WUO**.

Instructie of gezag?

*De instelling voert aan dat [eiser] vanuit zijn overeenkomst van opdracht zijn werkzaamheden naar eigen inzicht mocht uitvoeren. Doordat de leerlingen in een orkest speelden diende uiteraard het repertoire wel afgestemd te zijn. Verder dienden de docenten rekening te houden met de didactische leeftijd van de kinderen. [eiser] beroept zich op een veelomvattende en gedetailleerde instructiebevoegdheid ten aanzien van de wijze waarop [eiser] diende te doceren. De instelling heeft in een **curriculum** overgelegd, waarin **negen algemene hoofdoelen worden opgesomd en vier specifieke hoofdoelen**. Daarachter bevindt zich **een uitwerking specifieke doelen die zeven pagina's beslaat**. [eiser] stelt terecht dat daaruit is op te maken dat de instelling zeer specifieke eisen stelt aan het leerresultaat dat de docenten met de leerlingen gedifferentieerd naar leerjaar moeten hebben behaald. Daar komt dan nog bij het verplicht repertoire.*

*Op grond van het voorgaande wordt geconcludeerd dat de instelling onvoldoende gemotiveerd heeft weersproken dat **de wijze waarop [eiser] vanaf oktober 2011 zijn werkzaamheden verrichtte, als vallend onder een gezagsverhouding dient te worden gekwalificeerd**.*

Effect van afschaffing

De illusie: er verandert formeel niks.

Riscoverdeling verandert:

VAR

Risico loonheffing
opdrachtgevers voor
overheid en zzp'er

DBA

Risico loonheffing
voor opdrachtgevers
en/of zzp'er

Introductie modelcontracten

Een contract regelt wederzijdse rechten en plichten,
een modelcontract kan, mag,
en gaat vaak veel verder dan alleen
een fiscale beoordeling!

Modelcontracten

Voorbeeldovereenkomsten voor branches en beroepsgroepen

Deze voorbeeldovereenkomsten zijn door sectoren en belangenorganisaties aan ons voorgelegd en bedoeld voor iedereen die werkt volgens de voorwaarden van een branche of beroepsgroep.

- > artiest individueel (voorgelegd door 7 belangenorganisaties)
- > artiestengezelschap (voorgelegd door 7 belangenorganisaties)
- > beroepsgoederenvervoerder (voorgelegd door TLN)
- > huisarts, duurwaarneming (voorgelegd door LHV)
- > huisarts, incidentele waarneming (voorgelegd door LHV)
- > kunst- en cultuureducatie (brancheovereenkomst)

Brancheovereenkomst KE is eenzijdig werkgeversmodel van de Cultuurconnectie!

Een opdrachtgeversmodel

> kunst- en cultuureducatie (brancheovereenkomst)

- Bij ziekte of verhindering zelf voor vervanging zorgen en vrijwaring voor schade door het onvoldoende tijdig doorgeven
- Opdrachtgever niet aansprakelijk is voor schade aan eigendommen van opdrachtnemer
- Gebruik naam van opdrachtgever voor reclame niet toegestaan.
- Rechten van intellectuele prestaties zijn voor de opdrachtgever
- Een boetebeding (€ 5.000).
- Een relatiebeding.

FNV Meldpunt modelcontracten

FNV start meldpunt modelcontracten

© 4 maart 2016

De FNV heeft een online meldpunt geopend voor goede en slechte ervaringen met het nieuwe modelcontract voor zzp'ers. De vakbond krijgt veel vragen en signalen over het modelcontract, dat de Verklaring Arbeidsrelatie (VAR) voor zzp'ers vervangt. Nieuw aan het modelcontract is dat opdrachtgevers zich vastleggen geen goedkope schijnzelfstandigen in te huren. Aan de andere kant moeten modelcontracten geen „wurgcontracten” worden voor zzp'ers, zegt arbeidsvoorwaardencoördinator Mariëtte Patijn. „Wij roepen zelfstandigen op om de modelovereenkomst heel goed te bestuderen en bij twijfel contact met ons op te nemen.” (NRC)

[NAAR HET MELDPUNT](#)

Vrijwaring loonheffing via modelcontract

- Als een opdrachtgever en opdrachtnemer een door de Belastingdienst goedgekeurde modelovereenkomst zijn overeengekomen, en er wordt in de praktijk gewerkt volgens hetgeen op papier is afgesproken, dan is er sprake van vrijwaring voor de loonheffingen.
- M.a.w.: papier en werkelijkheid moeten met elkaar in overeenstemming zijn.
- Het is niet verplicht om met een modelcontract te werken (VAR was ook niet verplicht).
- Kijk goed naar wat het contract nog meer regelt dan alleen vrijwaring voor de loonheffing!

Overeenkomsten sluiten

Als u een contact aangeboden krijgt:

- Zorg dat je weet waarvoor je tekent, vraag advies (contractenservice FNV KIEM)
- Lees het contract, ook de kleine lettertjes (klopt het met eerdere afspraken uit offertetraject?)
- Algemene voorwaarden zijn deel van het contract
- Bekijk afspraken in het contract over overdracht en/of gebruik van beschermd werk (intellectueel eigendom)!
- Let op een eventueel concurrentie- of boetebeding

Zelfstandig ondernemer

- Je hebt een onderneming (meestal eenmanszaak)
- Je bent ondernemer (ook als zelfstandig beroepsbeoefenaar)
- Ondernemingscriterium:
deelname economisch verkeer, voordeel beogen én voordeel moet redelijkerwijs te verwachten zijn
- Welke activiteiten vallen binnen de onderneming?
Let op verwantschap tussen onderneming en activiteit
- Ondernemer ben je in hoofdzaak (50% of meer)
- Zelfstandig beroepsbeoefenaar is fiscaal gezien een ondernemer!

Onderneming

Bij de beoordeling van de vraag of sprake is van een onderneming moet onder meer worden gelet op:

- duurzaamheid,
- omvang van de verrichte werkzaamheden,
- de tijdsinvestering,
- de winstverwachting,
- het ondernemersrisico,
- de omvang van de bruto-inkomsten,
- de omvang van de investeringen,
- het aantal opdrachtgevers,
- de bekendheid naar buiten.

Toetsing ondernemingscriteria

De werkzaamheden als docent worden niet in dienstbetrekking uitgeoefend, maar worden wel door de [opleidingsinstituut A] en de [opleidingsinstituut B] geregeld. [opleidingsinstituut A] en [opleidingsinstituut B] verschaffen in het kader van het docentschap de organisatie waarmee belanghebbende nagenoeg zijn gehele inkomen als kunstenaar behaalt.

Hetgeen belanghebbende daarnaast doet in eigen atelier, is zo kleinschalig dat dat niet als een onderneming kan worden beschouwd, zeker niet als die activiteiten worden gezien in samenhang met het docentschap. De rechtbank acht de werkzaamheden als docent leidend ten opzichte van de werkzaamheden als kunstenaar.

Gelet op het voorgaande is de rechtbank van oordeel dat geen sprake is van winst uit onderneming maar van resultaat uit overige werkzaamheden. Dat betekent dat belanghebbende geen recht heeft op de ondernemersaftrekken.

Zorg dat je basis op orde is

- Controleer of je activiteiten feitelijk in balans zijn. Zijn ze te zien als één onderneming? Of is er sprake van meerdere activiteiten of inkomstenbronnen die naast elkaar staan. Werk je niet structureel voor een grote klant? Hoe ondernemend ben je? Wil je niet liever in loondienst? Kan en wil je een arbeidscontract claimen?
- Hou je winstgevendheid als ondernemer in de gaten. Als je structureel verlies of zeer weinig winst maakt of bijbaan je hoofdactiviteit en hoofdkomen vormt loop je risico je ondernemersstatus te verliezen.
- Wil je als zelfstandige werken? Prima, maar doe het duurzaam en goed.

VAR verdwijnt: do's and dont's

- Denk na over je status als ondernemer
- Denk na over gezonde en duurzame arbeidsverhoudingen met je opdrachtgevers, voorkom en mijd schijnzelfstandigheid
- Denk na over modelcontracten, gebruik FNV modellen of eigen modellen
- Gebruik het meldpunt: [NAAR HET MELDPUNT](#)
- Teken nooit zo maar een contract
- Vraag hulp of advies indien nodig

Leuker kunnen we het niet maken

FOKKE & SUKKE BREIDEN UIT

PLATFORM BK

RGvT

FNV
/ KIEM